

Miten Circwaste-hanke vastaa kierrätystavoitteisiin?

Tiina Karppinen
tiina.karppinen@syke.fi / @Karppi_nen
Suomen ympäristökeskus SYKE
Kiertotalouden kirittäjät 29.9.2021

Miten Circwaste vastaa kierrätystavoitteisiin?

Mikä Circwaste?

Miltä Suomen jätehuollon tavoitteet ja kehitys näyttävät?

Paikallista seuranta jäätteistä

Mitä pilottien tulokset kertovat?

Miten Circwaste on muuttanut maailmaa?

CIRCWASTE

– Kohti
kiertotaloutta

Valtakunnallisen
jättesuunnitelman
toteuttaminen

2016–2023
20 partneria
4 aluetta
19 M€

Kiertotalouden
edistäminen

Kuva: SYKEKuvat Tiina Karppinen, SYKE 29.9.2021

Yhdyskuntajättemäärän kehitys

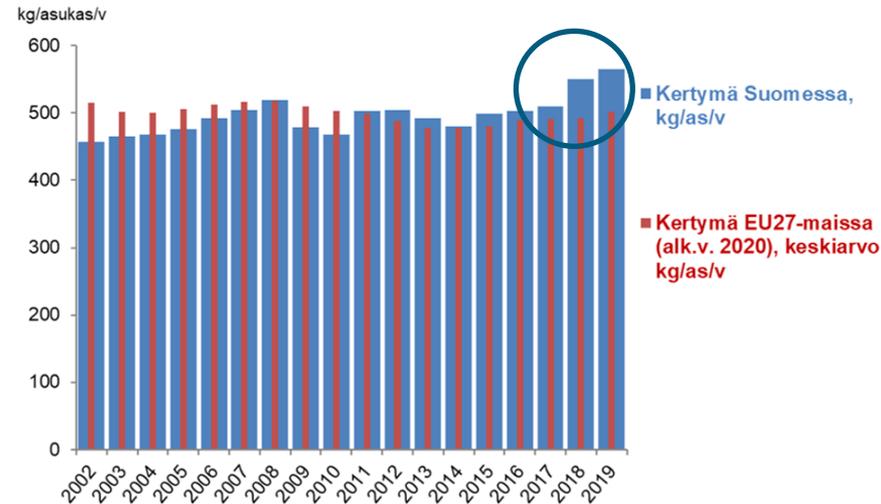

Määrä asukasta kohden on kasvussa.

Tavoitteena on saada jättemäärän ja talouskasvun välinen kytkentä katkaistua ja kääntää jättemäärä laskuun.

Se vaatii muutosta tuotannossa ja kulutustottumuksissa.

Yhdyskuntajätteen kertymät Suomessa ja EU27-maissa keskimäärin asukasta kohden vuodessa, kg/as/v
(Lähde: Tilastokeskus ja EUROSTAT; Kuva: SYKE)

Yhdyskuntajätteet

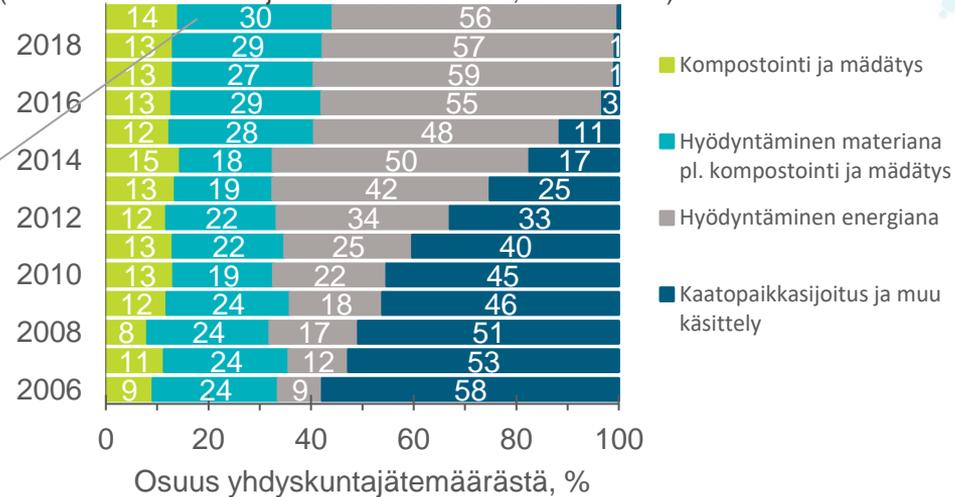

Kierrätys ei lisäänty tarpeeksi nopeasti.

50 %
(2020)
↑
43 %
(2019)

Yhdyskuntajätteen käsittelyn %-jakautuminen vuosina 2006-2019

(Lähde: Tilastokeskus ja VALTSU-seuranta; Kuva:SYKE)

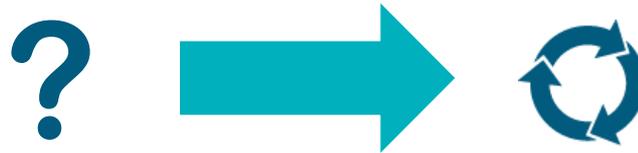
* Kuitupakkausten tilastointimenetelmään tehtiin muutos

Tilastokeskus, jätetilastot

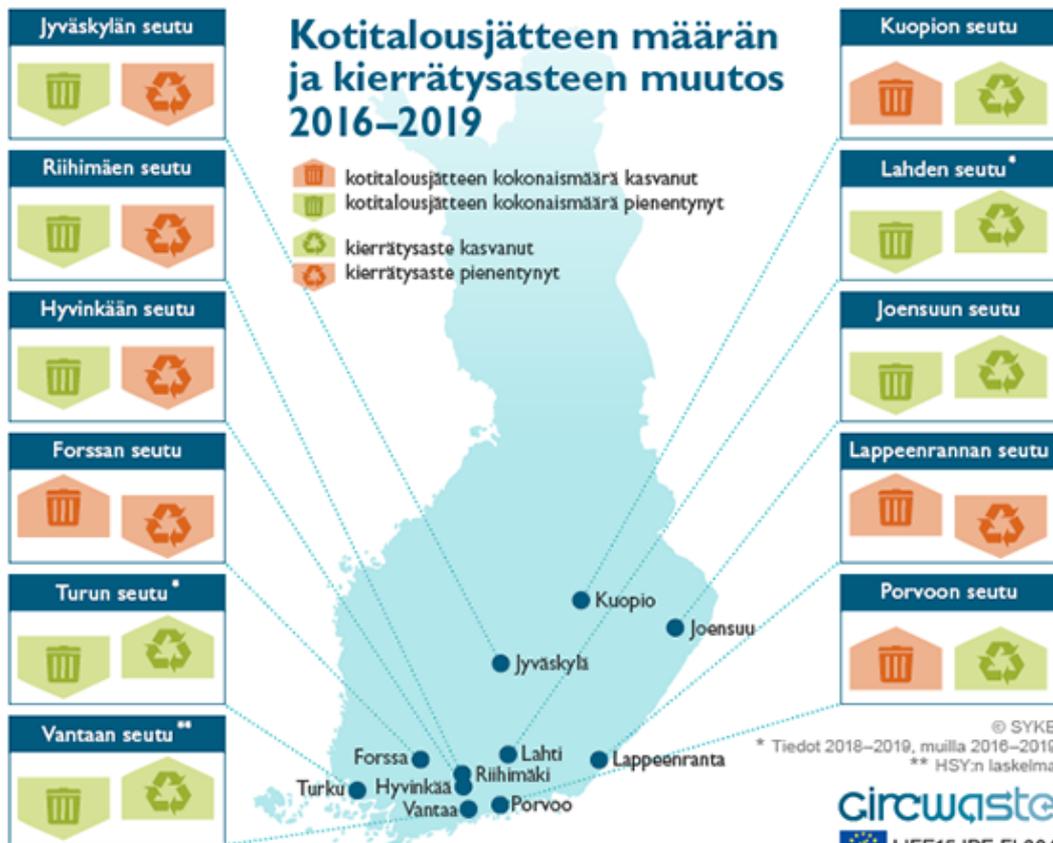
Paikallinen seuranta tekee paikallisen työn näkyväksi

Kuinka moni teistä tietää paljonko yhdyskuntajätettä kotikunnastanne päätyy kierrätykseen?

Kotitalouksien jätteet

Useimmilla seuduilla jätemäärä väheni.

Kierrätys ei kasvanut tarpeeksi nopeasti.

Valtsu:

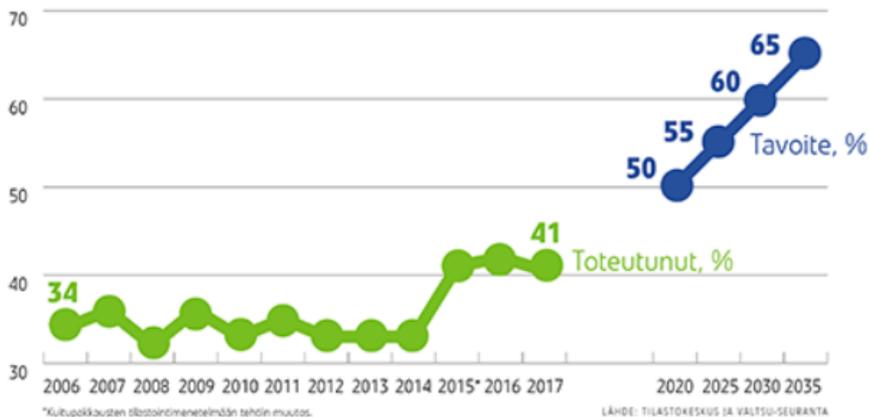
- YKJ-määrä vähenee
- Kierrätysaste nousee

Kotitalouksien kierrätystä pitää kohentaa

Kierrätysasteen koheneminen ei ole tarpeeksi nopeaa suhteessa yhdyskuntajätteen kierrätykselle asetettuihin EU-tavoitteisiin.

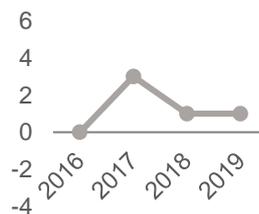
Yhdyskuntajätteen kierrätysaste ja tavoitteet

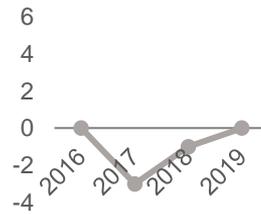
Kuva: Ympäristöministeriö 2019

Kotitalousjätteen kierrätysasteen muutos (%-yksikköä verrattuna vuoteen 2016 tai *2018)

Jyväskylän seutu

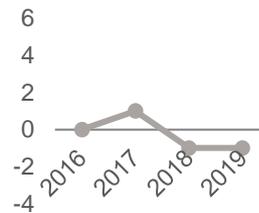

Kuopion seutu

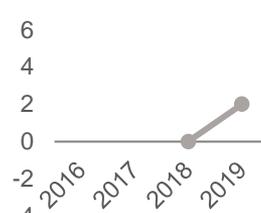

Poiminta kuntaseutujen tuloksista

Riihimäen seutu

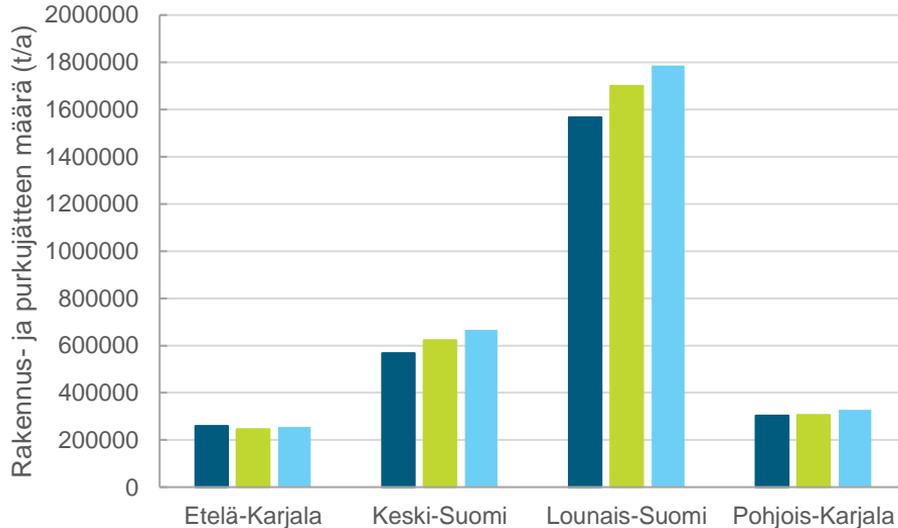

Turun seutu*

Rakentamisen jätteet

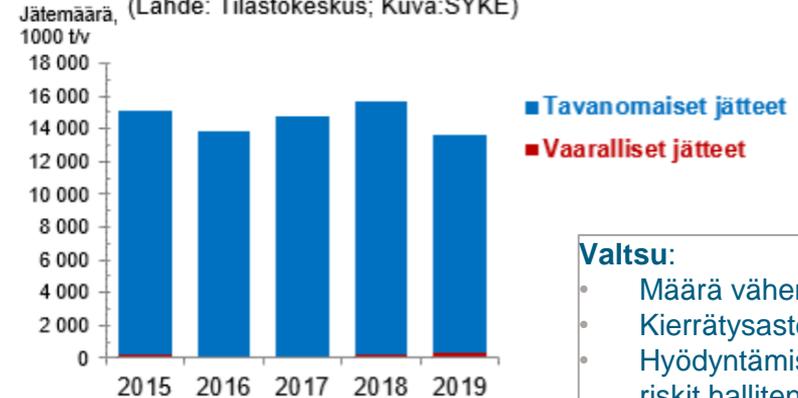
Jättemäärissä, kierrätysasteessa ja (alueellisessa) seurannassa paljon kehitettävää

■ 2016 ■ 2017 ■ 2018

Lähteet: Circwaste, SYKE, Tilastokeskus (jätetilasto, rakentamisen alan liikevaihto)

Rakentamisen toimialalla syntynyt jättemäärä (Lähde: Tilastokeskus; Kuva: SYKE)

Lähde: Valtakunnallisen jätesuunnitelman seuranta

Valtsu:

- Määrä vähenee
- Kierrätysaste 70%
- Hyödyntämistä riskit halliten
- Tilastointi paranee

Miten Circwasten pilotit ovat pärjänneet taistelussa jätettä vastaan?

Pilottien tulokset näyttävät suuntaa

Jyväskylän kaupunki

Muovinkeräys vauhdilla kasvuun:

Ei keräystä

→ Keräyskokeilu

→ Keräys yli 5 huoneiston kiinteistöissä (2021)

Älyä jätehuoltoon:
Sekajäteastioiden
avaamisten **osuus**
vähentynyt

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

Sairaalan kierrätyskelvottomien
jätteiden **osuus laskuun**

Kierrätyksen lisääminen

Kokeiluista ja suunnittelusta
laajaan toteutukseen

Valtsu:

- YKJ vähenee
- YKJ kierrätys kasvaa

Pilottien tulokset näyttävät suuntaa

Hävikkiruokailussa
yli **400 000 kg** ruokaa jaeltu
ja ruokahävikin
mittaamista parannettu

TURKU AMK

Koulutuspaketti, laskuri ja
tukea tilakoon
biokaasulaitoksille.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Liikennebiokaasu tutuksi, lisää
latauspisteitä ja käyttäjiä

materiaalikierto.fi

Ruoka- ja biojätteet

Jätteen synnyn ehkäisyä
maataloudessa,
teollisuudessa,
ruokapalveluissa ja kodeissa.

Valtsu:

- Ruokahävikki
-50%
- Biojätteen
erilliskeräys
- Kierrätys-
lannoitteet

Pilottien tulokset näyttävät suuntaa

puhas^{oy}

Rakennusjätteen
erilliskeräysaste nousi
70 → 97 %

PORI

Purkujätteen kierrätysaste
maamassoineen oli eri
kohteissa
90–97 %

Rakentaminen

Tehokkaita keinoja
rakennusjätteen
erilliskeräyksen
lisäämiseen

Valtsu:

- Määrä vähenee
- Kierrätys kasvaa
- Tilastointi paranee

Kehitys Valtakunnallisen jätesuunnitelman näkökulmasta

Jätteiden määrässä ja kierrätysasteessa ei ole
valtakunnallisesti eikä alueellisesti
riittävän nopeaa positiivista kehitystä.

→ Positiivisia ilmiöitä:
paikallisesti laskua kotitalousjätteen määrissä

Pilottien seurannasta lupaavia tuloksia

→ Tarvitaan parhaiden käytäntöjen jakamista
valtakunnallisen trendin kääntämiseksi

A scenic landscape featuring a calm lake in the middle ground, surrounded by reeds and grasses. In the background, there are rolling hills or mountains under a clear sky. The foreground is dominated by a dense carpet of green moss and small plants, with some dry twigs scattered throughout. The overall atmosphere is peaceful and natural.

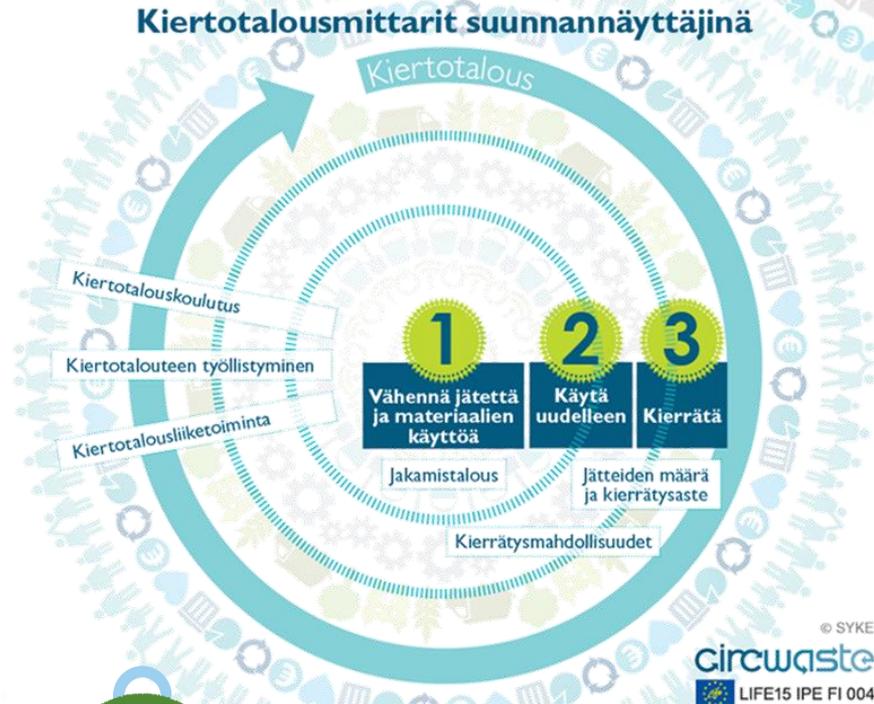
Miten Circwaste on kantanut kortensa kekoon?

Circwaste vaikuttaa valtakunnallisesti

- ★ Alueelliset näkökulmat kuulluiksi valtakunnallisessa kehittämisessä – alueelliset Valtsu-tilaisuudet
- ★ Tuloksista toimenpiteiksi:
alueellisen jäteseurannan merkitys ja kehittäminen
- ★ Kokeilut osoittavat,
mikä on mahdollista tulevaisuudessa
- ★ Circwasten indikaattorit ja parhaat käytännöt mukana paikallisissa jätestrategioissa

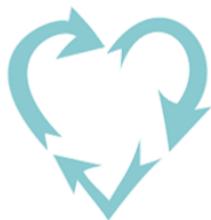
Uutta tietoa matkalle kohti kiertotalouden keskipistettä

Mitataan pientä muutosta kohti suurta muutosta

Yhteenvetona

Olemme pilotoineet ja testanneet, tuottaneet uutta alueellista tietoa, kartoittaneet tiedon puutteita, antaneet ehdotuksia tiedon saatavuuden kohentamiseksi, etsineet ratkaisuja sidosryhmien kanssa, vaikuttaneet kansalliseen strategiatyöhön sekä osallistuneet kansainväliseen keskusteluun kestävyuden mittaamisen tulevaisuudesta.

Työ jatkuu, trendien analysointi ja syiden tarkastelu korostuu.

A scenic landscape featuring a calm lake in the middle ground, surrounded by tall reeds. In the background, there are rolling hills or mountains under a clear sky. The foreground is dominated by a dense carpet of green moss, with some dry twigs and small plants scattered throughout. The lighting suggests a bright, sunny day.

Kiitos!

tiina.karppinen@syke.fi